บรรณาธิการแถลง

ภาวะเรื่องโรคฮีทสโตรก (Heat Stroke)

ด้วยในปี 2562 นี้กรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งว่า ฤดูร้อนของประเทศไทยจะร้อนจัด คาดว่าอุณหภูมิจะสูงกว่าปีที่แล้ว 1-2^{0}c อาจสูงถึง 43^{0}c และยาวนานถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งโรคที่สำคัญที่มาพร้อมอากาศร้อนจัดที่ควรเฝ้าระวังโรคหนึ่งคือ โรคฮีทสโตรก (Heat Stroke) เกิดจากอุณหภูมิภายนอกที่สูงขึ้นทำระบบไหลเวียนโลหิตและระบบสมองให้กลไกการรักษาสมดุลของร่างกายเสียไป หากอุณหภูมิในร่างกายสูงเกิน 40.5^{0}c จะส่งผลต่อระบบไหลเวียนโลหิต และระบบสมอง การป้องกันโรคฮีทสโตรก ในกลุ่มเสี่ยงได้แก่ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้ต้องทำงานหรือทำกิจกรรมกลางแจ้ง ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น โรคอ้วนและการป้องกันโรคฮีทสโตรกในกลุ่มประชาชนทั่วไป ให้สังเกตสัญญาณเตือน ได้แก่ ไม่มีเหงื่อ แม้อากาศจะร้อน หน้าแดง ตัวร้อนจัด หายใจเร็ว วิงเวียนศีรษะ อาเจียน ปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันโรคฮีทสโตรก ได้แก่ ดื่มน้ำมากๆ สวมใส่เสื้อผ้าที่โปร่งสบาย ห้ามใช้ยาเสพติด หลีกเลี่ยงยาแก้แพ้ หลีกเลี่ยงการทำงานอยู่กลางแดดเป็นเวลานาน ดูแลผู้สูงอายุและเด็ก ให้อยู่ในที่อากาศถ่ายเทสะดวก และเมื่อเกิดอาการโรคฮีทสโตรก ได้แก่ อาการสับสน หงุดหงิด พูดจาไม่รู้เรื่อง อาจมีการชักกระตุก เกร็งและหมดสติ ให้รีบนำผู้ป่วยเข้าที่ร่ม ปฐมพยาบาลเบื้องต้นโดยจัดผู้ป่วยให้นอนราบ คลายเสื้อผ้าที่รัดแน่น ถอดถุงเท้า รองเท้าออก ยกเท้าทั้งสองข้างให้สูงกว่าศีรษะ ใช้ผ้าเย็นเช็ดตามท้ายทอย ใบหน้า ลำตัวและข้อพับเพื่อระบายความร้อน จากลำตัวผู้ป่วย และรีบนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลทันที ดังนั้น จึงควรแจ้งเตือนให้ประชาชนให้เฝ้าระวังภาวะฮีทสโตรก โดยเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้

สำหรับวารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทยฉบับ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 นี้ มีบทความทางวิชาการที่น่าสนใจหลายเรื่อง ได้แก่ การศึกษาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของโรคข้อไหล่ติดในผู้ป่วยศูนย์เวชปฏิบัติครอบครัว โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคผิวหนังอักเสบบริเวณมือของพนักงานนวดสปาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การศึกษาความชุกของภาวะการเจริญเติบโตล่าช้าในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปีที่มารับบริการ คลินิกสุขภาพเด็กดีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วัดพระญาติการาม การศึกษาความรู้ การปฏิบัติ ปัญหาการใช้ยาวัณโรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ยาของผู้ป่วยวัณโรค อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เครือข่ายดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับเป็นซ้ำ การพัฒนาต้นแบบของระบบจัดการปัญหาเกมและพนันในชุมชนอย่างบูรณาการ และเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจภายในเล่ม

และขอขอบพระคุณผู้นิพนธ์ ผู้สนับสนุนการจัดทำวารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทยอย่างดียิ่งเสมอมา และทีมกองบรรณาธิการจะมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีคุณภาพ ยิ่งขึ้นในระดับต่อไป

นพ.สุรชัย โชคครรชิตไชย
บรรณาธิการ